

Wojciech Misztal

Uniwersytet Papieski Jana Pawła II w Krakowie

Zainteresowanie Prymasem Tysiąclecia w związku z jego beatyfikacją

**The interest in card. Stefan Wyszyński, the Primate
of the Millenium, and his beatification**

ABSTRAKT

Artykuł przedstawia wyniki badań poświęconych zainteresowaniu Prymasem Tysiąclecia w związku z jego beatyfikacją w 2021 r. Zwrócono uwagę zwłaszcza na dane internetowe z dnia beatyfikacji, jak też, dla porównania, znalezione dwa miesiące i miesiąc wcześniej oraz rok później. Badania dotyczyły szczególnie opiniotwórczych obecnie serwisów internetowych. Uwzględniono dane znalezione za pomocą „Google”, jak też pochodzące z „YouTube”, z portali ogólnoinformacyjnych „Interia”, „Onet” i „Wirtualna Polska” oraz z polskiej wersji „Wikipedii”.

SŁOWA KLUCZOWE:

Google, Kościół katolicki, portale ogólnoinformacyjne, Wikipedia, Wyszyński Stefan, YouTube

ABSTRACT

The article presents the results of the research concerning the interest in card. Stefan Wyszyński, the Primate of the Millenium, connected with his beatification in 2021. Special attention was paid to internet data from the beatification day together with, for comparison, data found two and a month earlier, as well as one year later. The research concerned websites which are currently most opinion-forming. The data taken into account was found with the use of “Google”, on “YouTube”, on general information portals “Interia”, “Onet” and “Wirtualna Polska”, as well as in the Polish version of “Wikipedia”.

KEYWORDS:

Catholic Church, general information portals, Google, Wikipedia, Wyszyński Stefan, YouTube

WSTĘP

Ks. kard. Stefan Wyszyński, ur. w 1901 r. zm. w 1981 r., nazywany jest Prymasem Tysiąclecia i zaliczany do najwybitniejszych postaci, jeśli chodzi o historię Polski, w tym katolicyzmu polskiego. W sumie, trzymając się dat, w tym 966 r. jako czasu chrztu Polski, jego działalność przypada na koniec pierwszego i początek drugiego, obecnego, tysiąclecia chrześcijaństwa w Polsce. Był on bardzo przez wielu

ludzi ceniony już za życia. Na ile obecnie, w zasadzie nadal na początku drugiego tysiąclecia chrześcijaństwa w Polsce, nieco ponad 40 lat od jego śmierci, jest uważany? Z pytaniem tym warto i trzeba powiązać też jego beatyfikację 12 września 2021 r. – wydarzenie dużej rangi, jeśli chodzi o katolików, którzy wśród Polaków stanowili i stanowią zdecydowaną większość.

Współcześnie bardzo duży wpływ wymiarze grupowym, jak też na poszczególnych ludzi ma Internet. Zarazem wiele pokazuje on, jakim są jego twórcy i obiorcy. W przypadku Internetu mamy do czynienia z gigantyczną, dynamicznie zmieniającą się, bardzo złożoną rzeczywistością. Można jednak wskazać, że do szczególnie ważnych, wpływowych jego nurtów należą wyszukiwarka „Google”, serwis „YouTube”, encyklopedia „Wikipedia”¹ oraz w przypadku Internetu specyficznym ukierunkowanym na odbiorców polskich portale ogólnoinformacyjne „Interia”, „Onet” i „Wirtualna Polska”². W odniesieniu do wymienionych nurtów Internetu zostanie przedstawiona kwestia zainteresowania osobą ks. kard. Wyszyńskiego w związku z jego beatyfikacją. Przy czym czasowo przyjęto za punkt odniesienia jej datę, tzn. 12 września 2021 r. O ile przedstawiało się to jako uzasadnione, informacje zestawiono z wcześniejszymi danymi, np. sięgając wstecz trzy, dwa i jeden miesiąc jak też z późniejszymi danymi z pierwszej rocznicy beatyfikacji³. Przyjęto też, by uwzględnić zasadniczo te informacje, które są widoczne

¹ Zob. np. J. Mielnik, *Dziecko konsumentem Internetu*, „Pedagogika przedszkolna i wczesnoszkolna” 2021 nr 17, s. 77–87; E. Czerniawska, *Internet: zły czy dobry wychowawca? Z perspektywy procesów poznawczych*, „Psychologia wychowawcza” 2019 nr 16, s. 144–157; S. Baraniewicz, *Fenomen wiodącej pozycji Google w branży wyszukiwania w ujęciu historycznym. Pośrednie czynniki sukcesu*, „Zarządzanie mediami” 2017) nr 2, s. 79–88; P. Nowak, *Google pierwszym źródłem (dez)informacji?*, „Zarządzanie w kulturze” 2018 nr 2, s. 163–184; K. Wilk, *Globalizacja wiedzy a popularyzacja Internetu na świecie w latach 1995–2019*, „Rynek – społeczeństwo – kultura” 2019 nr 1, s. 44–49; A. Miotk, *Serwis YouTube – wybrane wyniki badania Gemius/PBI*, Polskie Badania Internetu, <https://pbi.org.pl/prezentacje/serwis-youtube-wybrane-wyniki-badania-gemiuspbi/>, dostęp 30.05.2022; B. Atroszko, J. Atroszko, *Przegląd badań na temat Wikipedii oraz z wykorzystaniem Wikipedii jako instrumentu badawczego*, w: J. Králik (red.), *Reviewed Proceedings of the Interdisciplinary Scientific International Conference for PhD students and assistants QUAERE 2020*, t. 10, Hradec Králové 2020, s. 1037–1046.

² Zob. np. Instytut Monitorowania Mediów, *Najbardziej opiniotwórcze media 2021 roku*, <https://www.imm.com.pl/imm-onet-najbardziej-opiniotworczym-medium-2021-roku/>, dostęp 25.08.2022.

³ Interpretacja danych internetowych, w tym tych pochodzących z wyszukiwania, nie jest prosta i oczywista. Badania przeprowadzono też z zastosowaniem przeglądania w trybie prywatnym. Zaś wybrane daty wydają się dawać szansę na obiektywność, jeśli tak wolno

na ekranie 48 cm (19,0") przy standardowych ustawieniach przeglądarki i nie korzystając z przewijania: zasadniczo takie wiadomości jako pierwsze a nieraz jako jedyne są brane pod uwagę przez użytkowników Internetu⁴. Z natury rzeczy uzyskany obraz nie jest wyczerpujący: by tak było, konieczne są dużo szerzej zakrojone, z pewnością bardzo przydatne, prace. Jednak powinien pozwolić on na

Można jednak wskazać, że do szczególnie ważnych, wpływowych jego nurtów należą wyszukiwarka „Google”, serwis „YouTube”, encyklopedia „Wikipedia” oraz w przypadku Internetu specyficznie ukierunkowanego na odbiorców polskich portale ogólnoinformacyjne „Interia”, „Onet” i „Wirtualna Polska”. W odniesieniu do wymienionych nurtów Internetu zostanie przedstawiona kwestia zainteresowania osobą ks. kard. Wyszyńskiego w związku z jego beatyfikacją.

wyciągnięcie niejednego wniosku, np. co do znaczenia podjętego tematu i zasadności poświęcenia mu dalszych badań. Kwestia jakości informacji dot. ks. prymasa Wyszyńskiego, w tym gdy chodzi o jego beatyfikację, nie zostanie tutaj podjęta. To kluczowe zagadnienie wymaga odrębnych badań, np. od strony historycznej, ale też przynajmniej jeszcze oceny umiejętności korzystania z potencjału współczesnych mediów.

roboczą ująć, w stopniu satysfakcjonującym. M.in. wystarczająco zabezpieczając przed efektem wyizolowanego klosza informacyjnego, znanego też pod nazwą baniek filtracyjnych. Ujmując w skrócie można to zjawisko rozumieć np. następująco. Praca algorytmów polega na dopasowywaniu podawanych wyników (treści, tematyki) zgodnie ze wskazaniami dawanymi przez poszukujących w Internecie informacji, czyli stosownie do oczekiwań danego użytkownika. Z tym, że po pewnym czasie dochodzi w ten sposób nie do powiększenia, ale do zawężenia zakresu wykazywanych wyników do takich, które odpowiadają, według algorytmów, oczekiwaniom szukającego, czyli np. jego wizji rzeczywistości. Co bynajmniej jednak nie musi być dokładnym obrazem rzeczywistości, ale szukający może nie zdawać sobie z tego sprawy i wyciągać błędne wnioski. Zob. M. Szpunar, *Koncepcja bańki filtrującej a hipernarcyzm nowych mediów*, „Zeszyty Prasoznawcze” 2018 nr 2, s. 193n.

⁴ Zob. np. E. Topolnicka, *Model kompozycyjny strony internetowej jako dominanta gatunkowa*, „Prace językoznawcze” 2019 nr 3, s. 219–234.

1. GOOGLE

Dla zapytania „Wyszyński” – jest ono niejednoznaczne, ponieważ niekoniecznie musi chodzić o dane dotyczące Prymasa Tysiąclecia, jednak związane i w tym znaczeniu praktyczne, mające, jak wolno się spodziewać, przewagę w oczach współczesnych spieszących się internautów, nad zapytaniami bardziej doprecyzowanymi, czyli wymagającymi wprowadzenia większej ilości znaków – wyszukiwarka Google na dwa miesiące przed beatyfikacją ks. kard. Wyszyńskiego w przypadku zakładki „Wszystko” wykazała ok. 6 830 000 wyników⁵. W przypadku zakładki „Wideo” było ich ok. 592 000⁶: wolno przyjąć, że to również sporo. Dla zakładki „Wiadomości” uzyskano ok. 54 100 wyników⁷: mimo, że mamy do czynienia ze znacznie mniejszymi wartościami niż w obu poprzednich przypadkach, to i tak dla wskazanej teraz zakładki jest to znacząca liczba. Miesiąc później dla tego samego zapytania „Wyszyński” otrzymano odpowiednio następujące wyniki: ok. 6 850 000⁸; ok. 565 000⁹; ok. 90 700¹⁰. Z kolei w dniu beatyfikacji

⁵ https://www.google.pl/search?q=wyszy%C5%84ski&source=hp&ei=d2rsYKSdOJj1gAb_prvADA&iflsig=AINFCbYAAAAAYOx4h_-2xzBAbs00ioTI9YOPxckKmTPL&oq=wyszy%C5%84ski&gs_lcp=Cgdnd3Mtd2l6EAMyCAguELEDEJMCMggILhDHARCvATICCC4yAggAMgIIADICCAyAggAMgIIADICCAyAggAOggIABCxAXCDAToICC4QsQMqgwE6BQgAELEDOgUILhCxA1DqCVinJmDsTmgAcAB4AIABZogB2AaSAQM1LjSYAQCgAQGqAQdnd3Mtd2l6&scient=gws-wiz&ved=0ahUKEwjktNHc9t3xAhWYOsAKHX_TDsgQ4dUDCAY&uact=5, dostęp 12.07.2022, godz. 18.06.

⁶ https://www.google.pl/search?q=wyszy%C5%84ski&tbm=vid&source=lnms&sa=X&ved=2ahUKEwif5rWP993xAhUUBBAIHen5DOsQ_AUoA3oECAEQBQ&biw=1280&bih=829&dpr=1, dostęp 12.07.2022, godz. 18.09.

⁷ https://www.google.pl/search?q=wyszy%C5%84ski&source=lnms&tbm=nws&sa=X&ved=2ahUKEwiZo9nh9t3xAhXNlYsKHS33ANQQ_AUoAnoECAEQBA&biw=1280&bih=829, dostęp 12.07.2021, godz. 18.08.

⁸ https://www.google.pl/search?q=wyszy%C5%84ski&source=hp&ei=wjYVYZayI-n97_UPwuSC0AQ&iflsig=AINFCbYAAAAAYRVE0iNGWkkuPm34Sd2Hj33jyUhDBkJU&oq=wyszy%C5%84ski&gs_lcp=Cgdnd3Mtd2l6EAMyCwguEIAEELEDEJMCMgslLhCABBDHARCvATIICAAQgAQsQMMyCAgAELEDEIMBmgsIABCABBCxAXCDATIFCC4QgAQyBQgAEIAEMgUIABCABDILCAAQgAQsQMqgwEyBQguEIAEOgslLhCABBCxAXCDAToICC4QsQMqgwE6CAguEIAEELEDOgUILhCxA1CPDliDJGCHkgVoAHAAeACAAXiAesHkgEDMS44mAEAoAEB&scient=gws-wiz&ved=0ahUKEwiWm8qW36vyAhXp_rsIHUKyAEoQ4dUDCAY&uact=5, dostęp 12.08.2021, godz. 16.28.

⁹ https://www.google.pl/search?q=wyszy%C5%84ski&source=lnms&tbm=vid&sa=X&ved=2ahUKEwi4xlG_36vyAhUOzIsKHfZ2D-QQ_AUoA3oECAEQBQ&biw=1280&bih=829, dostęp 12.08.2021, godz. 17.03.

¹⁰ https://www.google.pl/search?q=wyszy%C5%84ski&tbm=nws&source=lnms&sa=X&ved=2ahUKEwj70u254KvyAhWmtYsKHUw0A7gQ_AUoAnoECAEQBA&biw=1280&bih=829&dpr=1, dostęp 12.08.2021, godz. 15.05.

wieczorem dane przedstawiały się następująco: ok. 9 950 000¹¹, ok. 4 440 000¹², ok. 1 610 000¹³. Zaś w pierwszą rocznicę beatyfikacji były to następujące liczby: ok. 1 860 000¹⁴; ok. 69 300¹⁵; ok. 29 500¹⁶. Ocena ewentualnego porównywania danych otrzymanych za pomocą wyszukiwarki „Google” dla różnych zapytań jest trudna ze względu m.in. na ilość otrzymanych danych jak też z powodu ogromnej ilości możliwych zestawień i wybranie dla nich kryteriów. Uwagi te należy uwzględnić odczytując poniższe dane. Dotyczą one papieża Franciszka i patriarchy Cyryla I, których w czasie zbieżnym z 1. rocznicą beatyfikacji Prymasa Tysiąclecia, jak łatwo zaobserwować, media stosunkowo często wskazywały. Korzystając z wyszukiwarki „Google” wpisano odpowiednio zapytania „Franciszek” i „Cyryl” następnie korzystając z wyświetlonych na ekranie, zaopatrzonych

¹¹ [¹² \[¹³ \\[¹⁴ \\\[¹⁵ \\\\[¹⁶ \\\\\[KULTURA – MEDIA – TEOLOGIA 53/2023\\\\\]\\\\\(https://www.google.pl/search?q=wyszy%C5%84ski&tbm=nws&source=lnms&sa=X&ved=2ahUKEwjZkurE_Y_6AhXosIsKHVqGDgEQ_AUoAnoECAEQBA&biw=1280&bih=829&dpr=1, dostęp 12.09.2022, godz. 21.26.</p>
</div>
<div data-bbox=\\\\\)\\\\]\\\\(https://www.google.pl/search?q=wyszy%C5%84ski&source=lnms&tbm=vid&sa=X&ved=2ahUKEwi129Pl_1_6AhWwlosKHSnDA00Q_AUoA3oECAIQBQ&biw=1280&bih=829&dpr=1, dostęp 12.09.2022, godz. 21.25.</p>
</div>
<div data-bbox=\\\\)\\\]\\\(https://www.google.pl/search?q=wyszy%C5%84ski&source=hp&ei=OYyF6TSIY-G9u8Pv9S6yA4&iflsig=AjiK0e8AAAAAYx-USVCr3FTi777pcSFuQV6t8tgW4WIB&ved=0ahUKEwj0u6u_I_6AhUPg_0HHT-qDukQ4dUDCAY&uact=5&oq=wyszy%C5%84ski&gs_lcp=Cgdnd3-Mtd2l6EAMyDgguEIAEELEDEIMBENQCMgsILhCABBdHARCvATIOCC4QgAQQsQMqgwEQ1AIyBQguEIAEMgUIABCABDIFCAAQgAQyBQgAEIAEMgUIABCABDIFCAAQgAQyBQgAEIAEOgsI-ABCABBcxAxCDAToICC4QsQMqgwE6EQguEIAEELEDEIMBEMcbENEDoggiABCxAxCDAToECAAQzAoLCC4QgAQQsQMqgwE6CAguEIAEELEDOgsILhCABBcxAxDUALICEC1i4LWD7M2gBcAB4AIABdYgB8QaSAQM0LjWYAQCgAQGwAQA&client=gws-wiz, dostęp 12.09.2022, godz. 21.21.</p>
</div>
<div data-bbox=\\\)\\]\\(https://www.google.pl/search?q=wyszy%C5%84ski&tbm=nws&source=lnms&sa=X&ved=2ahUKEwj70u254KvyAhWmtYsKHUw0A7gQ_AUoAnoECAEQBA&biw=1280&bih=829&dpr=11, dostęp 12.09.2022, godz. 18.40.</p>
</div>
<div data-bbox=\\)\]\(https://www.google.pl/search?q=wyszy%C5%84ski&source=lnms&tbm=vid&sa=X&ved=2ahUKEwiRuoex7_nyAhXxsIsKHR8kBQ0_AUoA3oECAEQBQ&biw=1280&bih=829, dostęp 12.09.2022, godz. 18.40.</p>
</div>
<div data-bbox=\)](https://www.google.pl/search?q=wyszy%C5%84ski&source=hp&ei=XCw-YYbrIvqw5OUP09yJqAk&iflsig=ALs-wAMAAAAAYT46bJKt_Niso16laUdNDCEfplzMjwS&oq=wyszy%C5%84ski&gs_lcp=Cgdnd3Mtd2l6EAMyDgguEIAEELEDEIMBEJMCMgsIABCABBcxAxCDA TIICAAQsQMqgwEyCwgAEIAEELEDEIMBMgsILhCABBcxAxCDATILCC4QgAQQxwEQrwEyC AgAELEDEIMBMggiABCxAxCDATILCAAQgAQQsQMqgwEyCagAELEDEIMBOggILhCxAxCDA ToLCC4QgAQQxwEQow16DgguEIAEELEDEMcbENEDogQIABADoggiABCABBcxAzoICC4QgAQQsQM6BQgAEIAEUpkjWK1BYIHABWgBcAB4AIABpgGIAAaJkgEDMS44mAEAoAEBSAEA&client=gws-wiz&ved=0ahUKEwiGiZ6D7_nyAhV6GLkGHVNuApUQ4dUDCAY&uact=5, dostęp 12.09.2022, godz. 18.37.</p>
</div>
<div data-bbox=)

w zdjęcia podpowiedzi wybrano zapytania „Franciszek” i „Cyryl I / Patriarcha moskiewski i całej Rusi”. W pierwszym przypadku wyszukiwarka wskazała na ok. 38 700 000 wyników, a w drugim ok. 3 160 000 wyników¹⁷. W sumie otrzymane wyniki można uznać za wskazujące na udostępnianie w Internecie satysfakcjonująco wielu informacji na temat Prymasa Tysiąclecia¹⁸. Wygląda też na to, iż tych danych bardzo przybyło w dniu jego beatyfikacji. Za to ogromnie wyróżnia się ich spadek w rok później.

12 lipca oraz 12 sierpnia 2021 r. na pierwszych ekranach widoczne były,

W sumie otrzymane wyniki można uznać za wskazujące na udostępnianie w Internecie satysfakcjonująco wielu informacji na temat Prymasa Tysiąclecia. Wygląda też na to, iż tych danych bardzo przybyło w dniu jego beatyfikacji. Za to ogromnie wyróżnia się ich spadek w rok później.

nie biorąc pod uwagę sugestii wyszukiwania, informacje dotyczące bezpośrednio osoby ks. kard. Wyszyńskiego. Przy czym w przypadku zakładki „Wszystko” w prawej części ekranu znacząco wyeksponowane zostało hasło „Stefan Wyszyński” z „Wikipedii” z wybranymi informacjami i grafikami przedstawiającymi Prymasa Tysiąclecia. Natomiast wieczorem 12 września 2021 r., czyli już po uroczystościach beatyfikacyjnych, wskazane powyżej hasło z „Wikipedii” otwierało listę wyników i zarazem zostało analogicznie bardzo wyeksponowane po prawej stronie ekranu. Zaraz poniżej pierwszego wyniku znajdowała się wyróżniona

¹⁷ <https://www.google.pl/>, dostęp 8.10.2022.

¹⁸ Wniosek ten znajduje oparcie w wynikach innych podobnych badań. Zob. np. W. Misztal, *Wykorzystane możliwości? Uwagi w związku z internetowymi informacjami o ks. kard. Franciszku Macharskim*, w: R. Nęcek, J. Sobczyk-Pająk (red.), *Kardynał Franciszek Macharski. Kultura, media. W 5. rocznicę śmierci Metropolity Krakowskiego*, Kraków 2021, s. 259–269; tenże, *Arcybiskupa Życińskiego koncepcja związków między duchowością chrześcijańską a mediami (przyczynek do badań)*, w: R. Nęcek, W. Misztal (red.), *Media – kultura – dialog. W piątą rocznicę śmierci arcybiskupa Józefa Życińskiego*, Kraków 2017, s. 53–74.

pozioma rubryka „Najważniejsze wiadomości” z trzema pozycjami ilustrowanymi grafiką. Patrząc od lewej w przypadku dwóch pierwszych napisy informowały o beatyfikacji ks. kard. Stefana Wyszyńskiego i matki Elżbiety Czackiej a grafika wskazywała na miejsce tej uroczystości. Natomiast trzeci materiał, znajdujący się w centrum ekranu nosił tytuł „Abp Głódź na beatyfikacji kard. Wyszyńskiego. Terlikowski: lekceważy...” (podano kompletny, widoczny tytuł), powyżej zaś znajdowało się zdjęcie ks. abpa Głódzia ubranego w ornat i mitrę. Jednoznacznie poszukujący informacji kierowany jest najpierw do „Wikipedii”. W dniu beatyfikacji wieczorem wyraźnie zaznaczony został materiał o charakterze krytycznym, związany z sytuacją mającą miejsce 40 lat po śmierci Prymasa Tysiąclecia, czyli odbiorca otrzymał do dyspozycji zestawione przeszłość i teraźniejszość, ciesząc się uznaniem zwycięskie zmagania z przeszłości i negatywną ocenę związaną z teraźniejszą sytuacją.

2. YOUTUBE

Serwis YouTube na ekranie startowym proponuje, w sumie wyróżniając je, różne materiały wideo. Z punktu widzenia podjętego tematu ważne jest, że zaopatrzone są one w informacje wskazujące na przybliżoną liczbę wyświetleń oraz kiedy dany materiał został udostępniony na YouTube. W ten sposób już na początku odwiedzający stronę może sobie wyrobić opinię np. czy wyszukany przez niego materiał wideo cieszy się popularnością. W przypadku dwóch pierwszych od góry rzędów – to one były widoczne na ekranie, w taki przypadku ich pozycja, gdy chodzi o przyciągnięcie uwagi użytkownika, jest uprzywilejowana – wieczorem 12 lipca i 12 sierpnia 2021 r. oraz w dniu beatyfikacji ks. kard. Wyszyńskiego były to materiały wyłącznie o charakterze świeckim, w tym popularyzatorskim i przede wszystkim rozrywkowym¹⁹. Np. 12 lipca 2021, zachowując porządek od góry i od lewej strony ekranu dane dotyczące przybliżonej ilości wyświetleń i okresu, do którego się one odnoszą, przedstawiały się następująco: 10 000 000 / 6 miesięcy; 5 500 000 / 5 lat; 507 000 / 17 godz.; 779 000 / 1 tydzień; 423 000 / 1 miesiąc; 20 000 000 / 2 miesiące; 747 000 / 1 tydzień; 11 000 000 / 2 tygodnie. Z kolei w dniu beatyfikacji wieczorem były to następujące wartości: 5 900 000 / 2

¹⁹ <https://www.youtube.com>, dostęp 12.07.2021, godz. 18.11; <https://www.youtube.com>, dostęp 12.07.2021, godz. 17.20.

miesiące; 419 000 / 4 dni; 635 000 / 3 tygodnie; 62 000 000 / 2 lata; 614 000 / 6 dni; 666 000 / 1 miesiąc; 393 000 / 3 tygodnie; 472 000 / 1 miesiąc²⁰. Zaś rok później: 14 000 000 / 6 miesięcy; 216 000 / 1 dzień; 598 000 / 2 dni; 2 000 / 5 dni; 2 300 000 / 7 miesięcy; 4 200 000 / 12 dni; 1 300 000 / 1 rok; 2 600 000 / 4 miesiące²¹. Jak widać wysokie wartości wskazujące na duże wybieranie przez youtubowiczów utrzymują się tutaj. Oglądalność bywa jednak o wiele wyższa. Np. w przypadku materiału „Pentatonix – Hallelujah (Official Video)” platforma przedstawia następujące dane: 678 000 000 / 5 lat²². Ponieważ niniejsze omówienie dotyczy danych związanych z duchownym oraz z obrzędem religijnym, stąd warto i trzeba postawić pytanie, czy wyżej wskazany materiał, w zamierzeniu i w odbiorze, jest traktowany jako świecki czy jako religijny. Kwestia ta dla niniejszego omówienia jest warta uwagi m.in. dlatego, że skłania do refleksji nad zainteresowaniem religią-duchowością, nad stosunkiem do nich przykładowo, gdy chodzi o współczesną ludzką aktywność internetową.

Następnie badania przeprowadzono, wpisując do wyszukiwarki w YouTube zapytanie „Wyszyński kardynał”. Taki wybór uznano za najwłaściwszy, ponieważ przy wpisywaniu zapytania, a dokładniej już po wprowadzeniu liter „Wyszyń” pojawiła się lista składająca się z aż 14 podpowiedzi: przy ich omówieniu została zachowana oryginalna pisownia z małej litery. Pierwsza z nich, tzn. „wyszyński” przedstawiała się zbyt mało precyzyjnie, druga to właśnie „wyszyński kardynał”, kolejne aż sześć podpowiedzi przedstawiało się mało zachęcająco dla podjętych poszukiwań (podobnie było z czterema ostatnimi podpowiedziami), zaś dopiero na pozycji dziewiątej internauta, o ile starczyło mu np. zapału, miał do dyspozycji podpowiedź „wyszyński jan paweł ii” i następnie „wyszyński stefan”²³. Dalej skorzystano z udostępnionych przez YouTube filtrów, uwzględniając widoczne na ekranie wyświetlenia, czyli trzy pierwsze z nich idąc od góry. To ostatnie wiązało się także z przyjęciem założenia, że właśnie one najpierw, a może nawet tylko one, zostaną uwzględnione przez internautę. Użytkowano w ten sposób następujące dane. 12 lipca 2021: wg daty przesłania 336

²⁰ <https://www.youtube.com>, dostęp 12.09.2021, godz. 21.26.

²¹ <https://www.youtube.com>, dostęp 12.09.2022, godz. 21.49.

²² https://www.youtube.com/results?search_query=pentatonix++hallelujah+%28official+video%29, dostęp 30.08.2022, godz. 21.50.

²³ <https://www.youtube.com/>, dostęp 12.07.2021, godz. 18.19.

wyświetlenia/3 dni; 6 wyświetleń/1 tydzień, 10 000 wyświetleń/2 tygodnie²⁴; wg liczby wyświetleń 523 000/6 lat, 111 000/3 lata, 93 000/12 lat²⁵; wg oceny 203 wyświetlenia/10 miesięcy, 32/7 miesięcy, 3000/8 lat²⁶; wg trafności 43 000 wyświetleń/1 rok, 4 500/8 miesięcy, 11 000/2 lata²⁷. 12 sierpnia 2021: wg daty przesłania 99/6 dni, 7 000/6 dni, 98/1 tydzień²⁸; wg liczby wyświetleń 524 000/6 lat, 112 000/3 lata, 94 000/12 lat²⁹; wg oceny 211/11 miesięcy, 3 000/8 lat, 1 900/2 lata³⁰, wg trafności 45/1 rok, 4 900/9 miesięcy, 2 600/2 miesiące³¹. Wieczorem 12 września 2021, czyli kilka godzin po zakończeniu uroczystości beatyfikacyjnych: wg daty przesłania 8/26 min., 19/2 godz., 31/godz.³²; wg liczby wyświetleń 524 000/6 lat, 117 000/3 lata, 98 000/12 lat³³; według oceny 78/6 dni, 240/1 rok, 90/3 dni³⁴; wg trafności 44 000/3 lata, 73 000/1 rok, 2 400/5 godz.³⁵ 12 września 2022, czyli pierwsza rocznica beatyfikacji, późny wieczór: wg daty przesłania 1 400/2 dni., 49/3 tygodnie, 250/1 miesiąc³⁶;

²⁴ https://www.youtube.com/results?search_query=wyszy%C5%84ski+kardyna%C5%82&sp=CAI%253D, dostęp 12.07.2021 godz. 18.24.

²⁵ https://www.youtube.com/results?search_query=wyszy%C5%84ski+kardyna%C5%82&sp=CAMSAhAB, dostęp 12.07.2021, godz. 18.21.

²⁶ https://www.youtube.com/results?search_query=wyszy%C5%84ski+kardyna%C5%82&sp=CAESAhAB, dostęp 12.07.2021, godz. 18.28.

²⁷ https://www.youtube.com/results?search_query=wyszy%C5%84ski+kardyna%C5%82, dostęp 12.07.2021 godz. 18.21.

²⁸ https://www.youtube.com/results?search_query=wyszy%C5%84ski+kardyna%C5%82&sp=CAI%253D, dostęp 12.08.2021, godz. 17.15.

²⁹ https://www.youtube.com/results?search_query=wyszy%C5%84ski+kardyna%C5%82&sp=CAM%253D, dostęp 12.08.2021, godz. 17.13.

³⁰ https://www.youtube.com/results?search_query=wyszy%C5%84ski+kardyna%C5%82&sp=CAE%253D dostęp 12.08.2021, godz. 17.12.

³¹ https://www.youtube.com/results?search_query=wyszy%C5%84ski+kardyna%C5%82&sp=CAASAhAB, dostęp 12.08.2021, godz. 17.16.

³² https://www.youtube.com/results?search_query=wyszy%C5%84ski+kardyna%C5%82&sp=CAI%253D, dostęp 12.09.2021, godz. 21.29.

³³ https://www.youtube.com/results?search_query=wyszy%C5%84ski+kardyna%C5%82&sp=CAMSAhAB, dostęp 12.09.2021, godz. 21.35.

³⁴ https://www.youtube.com/results?search_query=wyszy%C5%84ski+kardyna%C5%82&sp=CAESAhAB, dostęp 12.09.2021, godz. 21.37.

³⁵ https://www.youtube.com/results?search_query=wyszy%C5%84ski+kardyna%C5%82&sp=CAASAhAB, dostęp 12.09.2021, godz. 21.39.

³⁶ https://www.youtube.com/results?search_query=wyszy%C5%84ski+kardyna%C5%82&sp=CAI%253D, dostęp 12.09.2022, godz. 21.57.

wg liczby wyświetleń 369 000/1 rok, 148 000/2 lata, 134 000/2 lata³⁷; według oceny 148 000/2 lata, 72 000/13 lat, 407/2 lata³⁸; wg trafności 148 000/2 lata, 26 000/1 rok, 2 200/1 rok³⁹.

Przedstawione dane jednoznacznie prowadzą do wniosku, że w przypadku „YouTube” zainteresowanie Prymasem Tysiąclecia okazało się niestety stosunkowo niewielkie. Jest takim również w zestawieniu z przedstawionymi wcześniej danymi uzyskanymi za pomocą „Google”. Co do „YouTube” to widać zarazem, jednak odmiennie niż w przypadku „Google”, że uroczystości beatyfikacyjne nie są zbieżne z proporcjonalnie dużym wzrostem zainteresowania.

Przedstawione dane jednoznacznie prowadzą do wniosku, że w przypadku „YouTube” zainteresowanie Prymasem Tysiąclecia okazało się niestety stosunkowo niewielkie.

3. PORTALE OGÓLNOINFORMACYJNE

Poniżej zostaną przedstawione wyniki dotyczące trzech związanych z polskim Internetem wybranych portali ogólnoinformacyjnych. Wybór oparty jest na popularności serwisów tego typu wśród internautów. Zostaną one omówione w kolejności alfabetycznej.

a. Interia

Wieczorem w przeddzień beatyfikacji Prymasa Tysiąclecia na będącej przedmiotem badań początkowej części strony głównej Interii znaleziono jedną informację dotyczącą ks. kard. Wyszyńskiego. W centralnej i zarazem najwęższej kolumnie na samym dole na ostatniej piątej pozycji znajdowała się grafika złożona

³⁷ https://www.youtube.com/results?search_query=wyszy%C5%84ski+kardyna-%C5%82&sp=CAMSAhAB, dostęp 12.09.2022, godz. 22.00.

³⁸ https://www.youtube.com/results?search_query=wyszy%C5%84ski+kardyna-%C5%82&sp=CAESAhAB, dostęp 12.09.2022, godz. 22.02.

³⁹ https://www.youtube.com/results?search_query=wyszy%C5%84ski+kardyna-%C5%82&sp=CAASAhAB, dostęp 12.09.2022, godz. 22.05.

z mających taką samą wielkość archiwalnych zdjęć matki Czackiej w habicie (po lewej stronie) i Prymasa Tysiąclecia w sutannie, płaszczu, z piuska na głowie (po prawej stronie). Pod grafiką umieszczono tytuł „Hrabianka i syn organisty”. Takie sformułowanie nie nawiązuje do beatyfikacji. Trzeba też wystarczającej wiedzy dot. pochodzenia i wyglądu kard. Wyszyńskiego, by zrozumieć, że chodzi o niego. Całość stanowiła przekierowanie do obszerniejszego materiału. Na ekranie nie zauważono innych treści dotyczących Kościoła katolickiego czy o charakterze religijnym⁴⁰.

Jak widać ks. kard. Wyszyński nigdzie wtedy nie został wprost wskazany „z imienia i nazwiska”. Ewentualnie np. bardziej dociekliwy i dysponujący czasem internauta mógł, korzystając ze wskazanych linków, dowiedzieć się o nim, w tym o jego beatyfikacji, czegoś więcej. Jednak musiał to sprawdzić.

W godzinach wieczornych w dniu beatyfikacji na samej górze na pasku z tytułami podpisującymi duże grafiki na, licząc od lewej, ostatniej, czwartej pozycji był tytuł „To niezwykle miejsce stworzyła zakonnica. Pomaga tysiącom”. Środkową kolumnę z informacjami składającymi się z mniejszych już grafik i podpisów, patrząc od góry, otwierał materiał „Foto. To ona doznała cudu”. Grafika przedstawiała na pierwszym planie siostrę zakonną z zapaloną świecą, następnie była młoda kobieta, a dalej jeszcze kobieta nieco od niej starsza. Oglądający miał prawo pomyśleć, że jest to osoba niewidoma czy też źle widząca oraz wnioskować na podstawie innych mniej wyeksponowanych danych, iż materiał relacjonuje uroczystości liturgiczne. Natomiast w pasku pionowym po lewej stronie ekranu, nieco po połowie widocznej listy widniał tytuł. „Beatyfikacje. Pierwsza dama nie kryła wzruszenia”⁴¹. Jak widać ks. kard. Wyszyński nigdzie wtedy nie został

⁴⁰ <https://www.interia.pl>, dostęp 11.09.2021, godz. 18.06.

⁴¹ <https://www.interia.pl>, dostęp 12.09.2021, godz. 18.21.

wprost wskazany „z imienia i nazwiska”. Ewentualnie np. bardziej dociekliwy i dysponujący czasem internauta mógł, korzystając ze wskazanych linków, dowiedzieć się o nim, w tym o jego beatyfikacji, czegoś więcej. Jednak musiał to sprawdzić.

Rok później, stosując te same kryteria do obserwacji, nie zauważono na stronie głównej żadnej informacji o Prymasie Tysiąclecia, czyli w tym o jego beatyfikacji. Z danych związanych z religią był tylko jeden, za to graficznie bardzo wyeksponowany tytuł „Proboszczowie mają coraz większy problem. <Z 12 nawet 30 tys. złotych>”. Do tej kategorii można też ewentualnie zaliczyć grafikę wraz z tytułem „Incydent podczas procesji żałobnej. Błyskawiczna reakcja służb”⁴².

b. Onet

Badania przeprowadzono podobnie jak powyżej przedstawione. Wieczorem 11 września 2021 r. na badanej górnej części strony głównej Onetu nie znaleziono żadnych informacji poświęconych Prymasowi Tysiąclecia, w tym mającej mieć miejsce następnego dnia jego beatyfikacji. Nie było tam też żadnych treści o charakterze religijnym. Natomiast informacja o takim charakterze jeden raz pojawia się po przewinięciu ekranu. Nie wskazywała ona jednak na kard. Wyszyńskiego. Poziomo w centrum na jego dole znajdowała się dobrze wyeksponowana grafika przedstawiająca portret prawdopodobnie papieża z okresu renesansu w oficjalnym stroju siedzącego na bogato zdobionym fotelu (tronie?) z podniesioną do błogosławieństwa ręką z dobrze widocznym pierścieniem. Materiał nosił tytuł: „Dziesięciu najważniejszych papieży. Pozycja ósma zaskakuje”⁴³. W dniu beatyfikacji o podobnej porze na analogicznie wyodrębnionym ekranie w drugim licząc od góry rzędzie grafik z nagłówkami w sumie w centralnej pozycji znajdował się tytuł „Abp Głódź na mszy beatyfikacyjnej. «Lekceważy skrzywdzonych»”. Napis ten był umieszczony na tle zdjęcia ukazującego ks. abpa Głódzia w szatach liturgicznych na tle obrazu przedstawiającego biskupa w oficjalnym stroju. Jego twarz była niewidoczna. Można się jednak domyśleć, że zdjęcie było zrobione w czasie liturgii beatyfikacyjnej lub kanonizacyjnej. Nie mogło jednak chodzić o beatyfikację Prymasa Tysiąclecia 12 września 2021 r., na co jednoznacznie wskazują

⁴² <https://www.interia.pl>, dostęp 12.09.2022, godz. 21.30.

⁴³ <https://onet.pl>, dostęp 11.09.2021, godz. 18.10.

materiały wideo z tej uroczystości⁴⁴. Ten sam tytuł ale z inną grafiką otwierał kolumnę z wiadomościami po prawej stronie na następnym ekranie. Przynajmniej na pierwszy rzut oka grafika ta nie wydawała się związana z beatyfikacją ks. kard. Wyszyńskiego, natomiast dobrze widoczna była twarz ks. abpa Głódzia i widać było, że chodzi o duchownego w randze biskupiej. W tym zbiorze informacji tylko pierwszy od góry tytuł ilustrowała grafika. Niżej w kolumnie na 10-tej pozycji licząc od góry był tytuł bez grafiki „Listy Wyszyńskiego i JPII. <To mnie zażenowało>” (dokładnie tak to było napisane). Jeszcze niżej, blisko dolnego końca kolumny, na 14-tej pozycji widoczny był tytuł „Kard. Wyszyński. Książd, który

Trudno uznać, by tak przedstawione informacje eksponowały postać Prymasa Tysiąclecia i jego beatyfikację. Orzeczenie, z jakim zaś zainteresowaniem jego osobą, dziełem i beatyfikacją wiążą się one, wymaga odrębnych badań od tych związanych z niniejszym omówieniem. Oczywiście chodzi nie tylko o zainteresowanie ze strony nadawcy przesłania, ale także ze strony jego odbiorcy i o jego kształtowanie.

odebrał poród”⁴⁵. Trudno uznać, by tak przedstawione informacje eksponowały postać Prymasa Tysiąclecia i jego beatyfikację. Orzeczenie, z jakim zaś zainteresowaniem jego osobą, dziełem i beatyfikacją wiążą się one, wymaga odrębnych badań od tych związanych z niniejszym omówieniem. Oczywiście chodzi nie tylko o zainteresowanie ze strony nadawcy przesłania, ale także ze strony jego

⁴⁴ Na podstawie porównania z materiałami z <https://www.prezydent.pl/aktualnosci/wydarzenia/beatyfikacja-kard-stefana-wyszynskiego-i-matki-elzbiety-czackiej,34482>, dostęp 22.10.2022.

⁴⁵ <https://onet.pl>, dostęp 12.09.2021, godz. 18.27.

odbiorcy i o jego kształtowanie. Widoczne jest też krytyczne podejście do Kościoła katolickiego, a przynajmniej do jednego z wysoko postawionych duchownych.

W pierwszą rocznicę beatyfikacji, stosując wskazane wcześniej kryteria, nie zauważono na pierwszej stronie Onetu żadnej informacji związanej z Prymasem Tysiąclecia⁴⁶.

c. Wirtualna Polska

11 września 2021 r. wieczorem na głównej stronie Wirtualnej Polski nie zauważono żadnych informacji związanych z ks. kard. Wyszyńskim, w tym mającą mieć miejsce następnego dnia jego beatyfikacją⁴⁷. Natomiast w dniu tej uroczystości wieczorem nieco poniżej środka strony głównej czytelnie widoczna była grafika z tytułem „Abp Głódź wziął udział w beatyfikacji. Ostre komentarze”. Zdjęcie

11 września 2021 r. wieczorem na głównej stronie Wirtualnej Polski nie zauważono żadnych informacji związanych z ks. kard. Wyszyńskim, w tym mającą mieć miejsce następnego dnia jego beatyfikacją. Natomiast w dniu tej uroczystości wieczorem nieco poniżej środka strony głównej czytelnie widoczna była grafika z tytułem „Abp Głódź wziął udział w beatyfikacji. Ostre komentarze”.

przedstawiało ks. abpa Głóźdźa w czasie liturgii w uroczystym oficjalnym stroju liturgicznym biskupim. Fotografia najprawdopodobniej pochodziła z uroczystości beatyfikacyjnej Prymasa Tysiąclecia i matki Czackiej⁴⁸. Przewijając ekran w dół, można było jeszcze zauważyć m.in. następujące informacje: niemal w centralnej

⁴⁶ <https://onet.pl>, dostęp 12.09.2022, godz. 21.38.

⁴⁷ <https://wp.pl>, dostęp 11.09.2021, godz. 18.22.

⁴⁸ Na podstawie porównania z materiałami z <https://www.prezydent.pl/aktualnosci/wydarzenia/beatyfikacja-kard-stefana-wyszynskiego-i-matki-elzbiety-czackiej,34482>, dostęp 22.10.2022.

kolumnie podobnych rozmiarów grafika ze zdjęciem papieża Franciszka i tytułem „Papież ostrzega. Przed «fałszywym bogiem»”, zaś w kolumnie po prawej stronie ekranu, bez grafik tytuły „Nagła śmierć zakonnic w Warszawie” (druga pozycja od góry), „Lekarka przerwała modlitwę: «gadacie głupoty»” (9 pozycji niżej), „Papież: to gorsze od papieża z konkubinami” (kolejne 3 pozycje niżej)⁴⁹.

W rocznicę beatyfikacji Prymasa Tysiąclecia, stosując te same kryteria jak w przypadku wyników przedstawionych powyżej na portalu Wirtualna Polska, nie znaleziono żadnych danych, które spełniały kryteria wyszukiwania⁵⁰.

4. WIKIPEDIA

Poświęcony Prymasowi Tysiąclecia w Wikipedii artykuł „Stefan Wyszyński” został utworzony 24 maja 2004 r., czyli raczej szybko, ponieważ za datę powstania Wikipedii przyjmuje się 15 stycznia 2001 r.⁵¹, zaś pierwszy artykuł w polskojęzycznej wersji Wikipedii jest datowany na 26 września 2001 r.⁵² Dla porównania: np. artykuł „Jan Paweł II” został utworzony 14 czerwca 2003 r.⁵³ Omawiane hasło nie otrzymało oceny „Artykuł na medal”, ani też „Dobry artykuł”, a tak wyróżnionych w polskiej Wikipedii nie brakuje. W przypadku pierwszej grupy jest tam 960 artykułów (0,62% z liczby wszystkich artykułów)⁵⁴, w przypadku drugiej grupy 3393 (2,2% z liczby wszystkich artykułów)⁵⁵. Artykuł „Stefan Wyszyński” jest stosunkowo rozbudowany, liczy 173 779 bajty, od powstania do 3 października 2022 r. był edytowany 2152 razy, czego 11 w ciągu ostatnich 30 dni: nie jest to więc pod tym względem tekst np. zapomniany, nie budzący zainteresowania. Liczba obserwujących to jednak zaledwie 78⁵⁶. W przypadku hasła „Jan Paweł II” analogiczne

⁴⁹ <https://wp.pl>, dostęp 12.09.2021, godz. 18.29.

⁵⁰ <https://wp.pl>, dostęp 12.09.2022, godz. 21.43.

⁵¹ https://pl.wikipedia.org/wiki/Wikipedia:O_Wikipedii, dostęp 7.10.2022.

⁵² https://pl.wikipedia.org/wiki/Wikipedia:Liczba_artyku%C5%82%C3%B3w_w_polskiej%C4%99zycznej_Wikipedii#Chronologiczny_wzrost_liczby_artyku%C5%82%C3%B3w_w_polskiej%C4%99zycznej_Wikipedii, dostęp 7.10.2022.

⁵³ https://pl.wikipedia.org/w/index.php?title=Jan_Pawe%C5%82_II&action=info, dostęp 7.10.2022.

⁵⁴ https://pl.wikipedia.org/wiki/Wikipedia:Artyku%C5%82y_na_Medal, dostęp 25.10.2022.

⁵⁵ https://pl.wikipedia.org/wiki/Wikipedia:Dobre_Artyku%C5%82y, dostęp 25.10.2022.

⁵⁶ https://pl.wikipedia.org/w/index.php?title=Stefan_Wyszy%C5%84ski&action=info, dostęp 7.10.2022.

dane to odpowiednio: 230 822, 4507 (ostatnia edycja 4.10.2022), 17, 249⁵⁷. Nasuwa się wniosek, iż w przypadku hasła poświęconego Prymasowi Tysiąclecia w Wikipedii mamy do czynienia z tekstem, który żyje, rozwija się, któremu poświęca się czas, by np. go tworzyć. Artykuł, jeśli chodzi o długość, był w miarę regularnie rozbudowywany w latach 2004–2007, osiągając wtedy długość nieco ponad 22 000 bajtów. W latach 2008–2018 proces ten przebiegał wolniej, rozmiar nieco przekroczył wówczas 40 000 bajtów. Natomiast w latach 2018–19 zaznacza się szybki i duży wzrost do nieco ponad 130 000 bajtów. W roku beatyfikacji jak też rok wcześniej i rok później wzrost rozmiarów hasła jednak znacząco maleje⁵⁸.

Gdy chodzi analizę liczby odsłon badanego hasła za okres 1 lipca 2015 r. (od tej daty Wikipedia udostępnia takie informacje) do 15 października 2022 r., to warto zwrócić uwagę przede wszystkim na następujące dane. Całkowita liczba odsłon wynosi 2 034 400, średnio dziennie 764, mediana 408,5. Cztery razy nagle liczba odsłon przekroczyła 20000 i nagle też spadła, a mianowicie 27 kwietnia 2017 r. 24449, 28 maja 2021 r. 20 222, 12 września 2021 r. 84999 (w przeddzień 145634 a następnego dnia 28900)⁵⁹. Natomiast w rocznicę beatyfikacji liczba odsłon hasła „Stefan Wyszyński” wyniosła już tylko 792⁶⁰. Powyżej wskazano, że w badanym okresie całkowita liczba odsłon w przypadku hasła „Stefan Wyszyński” wyniosła 2 034 400. Dla porównania wtedy np. dla hasła „Polska” to 18 201 053, dla „Jan Paweł II” 7 735 408, „Franciszek (papież)” 3 077 748. Gdy chodzi o hasło „Polska”, to we wskazanym okresie średnio dziennie było ich 6832⁶¹.

Jeśli chodzi o najczęściej odwiedzane we wrześniu 2021 strony (hasła) polskiej Wikipedii, to pierwsze miejsce na udostępnionej przez Wikipedię, liczącej 100 pozycji, liście przypada stronie „Mistrzostwa Europy w Piłce Siatkowej Mężczyzn 2021”:

⁵⁷ https://pl.wikipedia.org/w/index.php?title=Jan_Pawe%C5%82_II&action=info, dostęp 7.10.2022.

⁵⁸ https://xtools.wmflabs.org/articleinfo/pl.wikipedia.org/Stefan_Wyszy%C5%84ski?uselang=pl#year-counts, dostęp 7.10.2022.

⁵⁹ https://pageviews.wmcloud.org/?project=pl.wikipedia.org&platform=all-access&agent=user&redirects=0&range=all-time&pages=Stefan_Wyszy%C5%84ski, dostęp 16.10.2022.

⁶⁰ https://pageviews.wmcloud.org/pageviews/?project=pl.wikipedia.org&platform=all-access&agent=user&redirects=0&start=2022-09-11&end=2022-10-16&pages=Stefan_Wyszy%C5%84ski, dostęp 17.10.2022.

⁶¹ [https://pageviews.wmcloud.org/?project=pl.wikipedia.org&platform=all-access&agent=user&redirects=0&start=2015-07-01&end=2022-10-15&pages=Stefan_Wyszy%C5%84ski|Franciszek_\(papie%C5%BC\)|Polska|Jan_Pawe%C5%82_II](https://pageviews.wmcloud.org/?project=pl.wikipedia.org&platform=all-access&agent=user&redirects=0&start=2015-07-01&end=2022-10-15&pages=Stefan_Wyszy%C5%84ski|Franciszek_(papie%C5%BC)|Polska|Jan_Pawe%C5%82_II), dostęp 24.10.2022.

362403 odwiedzin, 209 edycji, 24 edytorów, na drugiej pozycji znajduje się artykuł „Stefan Wyszyński”: 333107 odwiedzin, 142 edycje, 60 edytorów, trzecie miejsce przypadło stronie „Łukasz Schreiber”: 223720 odwiedzin, 19 edycji, 12 edytorów. Razem z Prymasem Tysiąclecia została beatyfikowana s. Elżbieta od Ukrzyżowania Pana Jezusa – Róża Czacka. Otóż poświęcona jej strona „Róża Czacka” znalazła się na tej stornie na 9-tej pozycji: 159939 wyświetlenia, 96 edycji, 26 edytorów⁶².

Omawiane hasło to wynik pracy 729 edytorów, a przecież artykuł nie jest zbyt

Jeśli chodzi o najczęściej odwiedzane we wrześniu 2021 strony (hasła) polskiej Wikipedii, to pierwsze miejsce na udostępnionej przez Wikipedię, liczącej 100 pozycji, liście przypada stronie „Mistrzostwa Europy w Piłce Siatkowej Mężczyzn 2021”: 362403 odwiedzin, 209 edycji, 24 edytorów, na drugiej pozycji znajduje się artykuł „Stefan Wyszyński”: 333107 odwiedzin, 142 edycje, 60 edytorów

obszerny, ma bowiem wielkość 173 779 bajtów⁶³. Byłoby to bardzo dużo czy wręcz nie do pomyślenia w przypadku np. obszernej tradycyjnej monografii książkowej, nie mówiąc już o krótszych tekstach. Nie jest to jednak nic wyjątkowego, gdy chodzi o informacje zamieszczane w Wikipedii. Np. hasło „Jan Paweł II” jest dziełem 1459 edytorów a ma wielkość 230 815 bajtów⁶⁴. Biorąc pod wagę ilość edycji w przypadku artykułu „Stefan Wyszyński” pięciu najbardziej aktywnych edytorów to: Radles 472 edycje od 19.12.2017, Wiktoryn 109 edycji od 20.05.2005, Mathiasrex 56 edycji od 30.05.2006, Kemot696 36 edycji od 24.06.2016

⁶² <https://pageviews.wmcloud.org/topviews/?project=pl.wikipedia.org&platform=all-access&date=2021-09&excludes=>, dostęp 17.10.2022.

⁶³ Np. artykuł „Polska” liczy 303 952 bajtów, <https://pl.wikipedia.org/w/index.php?title=Polska&action=info>, dostęp 25.10.2022.

⁶⁴ https://xtools.wmflabs.org/articleinfo/pl.wikipedia.org/Jan_Pawe%C5%82_II?use-lang=pl#top-editors, dostęp: 18.10.2022, godz. 10.47.

i ManitarSKI 28 edycji od 7.03.2020⁶⁵. Uwzględniając zaś dodaną ilość najwięcej zamieściło następujących pięciu edytorów: Radles (ponownie 1-sze miejsce, 114 663 bajtów), Kemot 696 (tym razem na wyższym miejscu, 15617 bajtów), ElCet (7248 bajtów), Leszko20 (5468 bajtów), Kamil.ryry (5368 bajtów)⁶⁶. Łącząc powyższe dane otrzymujemy grupę ośmiu najaktywniejszych edytorów. Wikipedia nie zobowiązuje, ale umożliwia, by edytorzy przedstawili się m.in. informując o swym wykształceniu i stosunku do religii. W przypadku wspomnianych ośmiu edytorów daje to następujący obraz. ElCet: nie znaleziono informacji o wykształceniu i wyznaniu⁶⁷. Kamil.ryry: nie znaleziono informacji o wykształceniu i wyznaniu.⁶⁸ Kemot696: nie znaleziono o wykształceniu i wyznaniu⁶⁹. Leszko20: nie znaleziono informacji o wykształceniu i wyznaniu⁷⁰. ManitarSKI: nie znaleziono informacji o wykształceniu i wyznaniu⁷¹. Mathiasrex: na profilu nie znaleziono informacji o wykształceniu, jednak edytor określił się jako katolik⁷². Radles: studia na politechnice, mgr inż. budownictwa, chrześcijanin a dokładniej katolik⁷³. Wiktoryn: „Ukończyłem matematykę na poznańskim UAM-ie. Od 2011 roku niosę kaganek oświaty, starając się wyjaśniać swoim uczniom zawiłości królowej nauk i dawać im przykład pogodnego podejścia do życia”⁷⁴. Jak widać, nikt nie przedstawił się np. jako duchowny, teolog lub historyk.

⁶⁵ https://xtools.wmflabs.org/articleinfo/pl.wikipedia.org/Stefan_Wyszy%C5%84ski?uselang=pl#top-editors, dostęp 17.10.2022, godz. 14.41.

⁶⁶ Stefan Wyszyński – Historia edycji strony – X!'s tools (xtools.wmflabs.org), dostęp 17.10.2022, godz. 10.46.

⁶⁷ <https://pl.wikipedia.org/w/index.php?title=Wikipedysta:ElCet&oldid=68486065>, dostęp 17.10.2022.

⁶⁸ <https://pl.wikipedia.org/w/index.php?title=Wikipedysta:Kamil.ryy&oldid=68218995>, dostęp 17.10.2022.

⁶⁹ <https://pl.wikipedia.org/w/index.php?title=Wikipedysta:Kemot696&oldid=44189719>, dostęp 17.10.2022.

⁷⁰ <https://pl.wikipedia.org/w/index.php?title=Wikipedysta:Leszko20&oldid=44210153>, dostęp 17.10.2022.

⁷¹ <https://pl.wikipedia.org/w/index.php?title=Wikipedysta:ManitarSKI&oldid=66182563>, dostęp 17.10.2022.

⁷² <https://pl.wikipedia.org/w/index.php?title=Wikipedysta:Mathiasrex&oldid=63641541>, dostęp 17.10.2022.

⁷³ <https://pl.wikipedia.org/w/index.php?title=Wikipedysta:RadLes&oldid=68451118>, dostęp 17.10.2022.

⁷⁴ <https://pl.wikipedia.org/w/index.php?title=Wikipedysta:Wiktoryn&oldid=60534442>, dostęp 17.10.2022.

„Wikipedia” informuje, że hasło „Stefan Wyszyński” jest dostępne w 37 językach (ta encyklopedia internetowa istnieje wtedy w 329 edycjach językowych, z czego 319 czynnych i 10 zamkniętych)⁷⁵. W sumie za wskazany okres wyświetlenia to 2 443 608, średnio dziennie 917. Pierwsze miejsce przypada hasłu w języku polskim. Analogiczne dane dla hasła angielskiego to już dużo mniej (mimo, że język ten jest dużo bardziej znany niż polski): 169 256 i 64. Kolejne hasła nie przekraczają już progów 50 000 i 25⁷⁶.

„Wikipedia” informuje, że hasło „Stefan Wyszyński” jest dostępne w 37 językach (ta encyklopedia internetowa istnieje wtedy w 329 edycjach językowych, z czego 319 czynnych i 10 zamkniętych)

ZAKOŃCZENIE

„Środowisko cyfrowe (...) jest częścią codziennej rzeczywistości w przypadku wielu osób”⁷⁷. Termin „wirtualny” wywodzi się od łac. „virtulalis”, czyli skuteczny⁷⁸. Z przedstawionych danych w sumie wynika, że osoba i zasługi Prymasa Tysiąclecia nie cieszą się dużym zainteresowaniem. Autor, ponieważ prowadzi podobne badania od kilku lat (wyniki części z nich zostały opublikowane, inne czekają na rychłą publikację), spodziewał się tego, jednak sądził, iż w przypadku

⁷⁵ https://pl.wikipedia.org/wiki/Wikipedia:Lista_wersji_j%C4%99zykowych, dostęp 16.10.2022.

⁷⁶ <https://pageviews.wmcloud.org/langviews/?project=pl.wikipedia.org&platform=all-access&agent=user&range=all-time&sort=views&direction=1&view=list&page=Stefan%20Wyszy%C5%84ski>, dostęp 16.10.2022.

⁷⁷ Benedykt XVI, *Messaggio per la XLVII Giornata Mondiale delle Comunicazioni Sociali “Reti Sociali: porte di verità e di fede; nuovi spazi di evangelizzazione”*, http://w2.vatican.va/content/benedict-xvi/it/messages/communications/documents/hf_ben-xvi_mes_20130124_47th-world-communications-day.html, dostęp 1.03.2013, akapit 5.

⁷⁸ Misztal, *Przestrzeń medialna jako przestrzeń także duchowości*, w: red. K. Konarska, P. Urbaniak (red), *Media w środowisku cyfrowym*, Wrocław 2020, s. 157.

tak ważnej i zasłużonej postaci sytuacja będzie przedstawiać się lepiej. W badanym okresie owszem zainteresowanie ks. kard. Stefanem Wyszyńskim wzrosło w związku z jego beatyfikacją, jednak taka zmiana nie przedstawia się jako trwała. Wygląda też na to, iż idąc za sięganiem np. po „Wikipedię”, trzeba rozróżnić między twórcami i odbiorcami przekazu. W związku z beatyfikacją Prymasa Tysiąclecia internauci jako odbiorcy przekazu w dużo większym stopniu szukali o nim. Natomiast obserwacja przywołanych danych dot. portali ogólnoinformacyjnych prowadzi do wniosku, że ze strony wysyłających przez nie komuni-

Nie chodzi absolutnie o np. podważanie tutaj kompetencji i dobrej woli autorów edytorów znajdującego się tam hasła „Stefan Wyszyński”. Dzięki ich zaangażowaniu hasło „Stefan Wyszyński” może być np. znalezione przez zainteresowanych w tym opiniotwórczym zbiorze informacji. Natomiast daje do myślenia, niepokoi nieobecność, czy przynajmniej niewyszczególnienie w badanej grupie badaczy należących do świata akademickiego, zwłaszcza zaś zajmujących się historią i, przeciw kard. Wyszyński to duchowny, naukami teologicznym.

katy takie zainteresowanie okazało się o wiele mniejsze. Wygląda nawet na to, że beatyfikacja ks. kard. Stefana Wyszyńskiego była okazją do tego, aby wskazać na inne sprawy i przedstawić negatywne oceny z nimi związane. Rola twórców przekazu internetowego jest kluczowa, tym bardziej trzeba zwrócić uwagę także na następującą problematykę. Przykład „Wikipedii” prowadzi o do pytania, kto jest twórcą przekazu, z jakiego powodu oraz jakie posiada ku temu kwalifikacje. Nie chodzi absolutnie o np. podważanie tutaj kompetencji i dobrej woli autorów edytorów znajdującego się tam hasła „Stefan Wyszyński”. Dzięki ich zaangażowaniu hasło „Stefan Wyszyński” może być np. znalezione przez zainteresowanych w tym opiniotwórczym zbiorze informacji. Natomiast daje do myślenia, niepokoi nieobecność, czy przynajmniej niewyszczególnienie w badanej grupie badaczy należących do świata akademickiego, zwłaszcza zaś zajmujących się historią i,

przecież kard. Wyszyński to duchowny, naukami teologicznym. Mają oni przecież wiele ważnych rzeczy do przekazania. Hasło „Stefan Wyszyński” trzeba w tym kontekście postrzegać m.in. jako przykład pokazujący jak duże możliwości, by zainteresować innych, dają także inne nurty składające się na Internet, w tym, by zainteresować także Prymasem Tysiąclecia, tym, co już mu zawdzięczamy, oraz tym, z czego nadal w przyszłości można skorzystać, inspirować się, gdy chodzi o jego osiągnięcia.

BIBLIOGRAFIA

- Atroszko B., Atroszko J., *Przegląd badań na temat Wikipedii oraz z wykorzystaniem Wikipedii jako instrumentu badawczego*, w: J. Králík (red.), *Reviewed Proceedings of the Interdisciplinary Scientific International Conference for PhD students and assistants QUAERE 2020*, t. 10, Hradec Králové 2020, s. 1037–1046.
- Baraniewicz S., *Fenomen wiodącej pozycji Google w branży wyszukiwania w ujęciu historycznym. Pośrednie czynniki sukcesu*, „Zarządzanie mediami” 2017) nr 2, s. 79–88.
- Benedykt XVI, *Messaggio per la XLVII Giornata Mondiale delle Comunicazioni Sociali “Reti Sociali: porte di verità e di fede; nuovi spazi di evangelizzazione”*, http://w2.vatican.va/content/benedict-xvi/it/messages/communications/documents/hf_ben-xvi_mes_20130124_47th-world-communications-day.html, dostęp 1.03.2013, akapit 5.
- Czerniawska E., *Internet: zły czy dobry wychowawca? Z perspektywy procesów poznawczych*, „Psychologia wychowawcza” 2019 nr 16, s. 144–157.
- Instytut Monitorowania Mediów, *Najbardziej opiniotwórcze media 2021 roku*, <https://www.imm.com.pl/imm-onet-najbardziej-opiniotwórczym-medium-2021-roku/> (dostęp 25.08.2022).
- Mielnik J., *Dziecko konsumentem Internetu*, „Pedagogika przedszkolna i wczesnoszkolna” 2021 nr 17, s. 77–87.
- Miotk A., *Serwis YouTube – wybrane wyniki badania Gemius/PBI*, Polskie Badania Internetu, <https://pbi.org.pl/prezentacje/serwis-youtube-wybrane-wyniki-badania-gemiuspbi/>, 2018, dostęp 30.05.2022.
- Misztal W., *Arcybiskupa Żywińskiego koncepcja związków między duchowością chrześcijańską a mediami (przyczynek do badań)*, w: R. Nęcek, W. Misztal (red.), *Media – kultura – dialog. W piątą rocznicę śmierci arcybiskupa Józefa Żywińskiego*, Kraków 2017, s. 53–74.
- Misztal W., *Wykorzystane możliwości? Uwagi w związku z internetowymi informacjami o ks. kard. Franciszku Macharskim*, w: R. Nęcek, J. Sobczyk-Pająk (red.), *Kardynał Franciszek Macharski. Kultura, media. W 5. rocznicę śmierci Metropolity Krakowskiego*, Kraków 2021, s. 259–269.
- Misztal W., *Przestrzeń medialna jako przestrzeń także duchowości*, w: red. K. Konarska, P. Urbaniak (red), *Media w środowisku cyfrowym*, Wrocław 2020, s. 157–169.

- Nowak P., *Google pierwszym źródłem (dez)informacji?*, „Zarządzanie w kulturze” 2018 nr 2, s. 163–184.
- Szpunar M., *Koncepcja bańki filtrującej a hipernarcyzm nowych mediów*, „Zeszyty Prasoznawcze” 2018 nr 2, s. 191–200.
- Topolnicka E., *Model kompozycyjny strony internetowej jako dominanta gatunkowa*, „Prace językoznawcze” 2019 nr 3, s. 219–234.
- Wilk K., *Globalizacja wiedzy a popularyzacja Internetu na świecie w latach 1995–2019*, „Rynek – społeczeństwo – kultura” 2019 nr 1, s. 44–49.

Biogram

Ks. prof. zw. dr hab. Wojciech Misztal, pracownik Uniwersytetu Papieskiego Jana Pawła II w Krakowie, absolwent m.in. Instytutu Katolickiego w Paryżu i Papieskiego Uniwersytetu Gregoriańskiego w Rzymie; założyciel i kierownik Katedry Duchowości Mediów i Relacji Społecznych; członek Komisji Medioznawczej PAU; inicjator i kierownik serii wydawniczych „W społeczno-medialnej sieci” oraz „Duchowość klasztorów polskich: przekaz i komunikacja” (wyróżnienie za tę serię: Feniks 2019); jako autor, współautor, tłumacz i wydawca opublikował w Polsce i zagranicą blisko trzysta prac naukowych i popularyzatorskich; w 2014 r. i w 2018 r. nagroda rektora za wybitne osiągnięcia dydaktyczne i organizacyjne; wymieniony przez rektora UPJPII jako należący do 10% nauczycieli akademickich, którzy uzyskali najwyższe wyniki w ramach oceny wydziałowej za okres 2013–2016 r.; prorektor UPJPII w latach 2010–14 i ponownie 2014–18.
ORCID: 0000-0003-0521-4916